

La proposta de Constituïm (4): els electes i els seus electors

written by Joan Fonollosa | 30 de juny de 2016

A quin diputat s'ha d'adreçar vostè si creu que una llei que s'està tramitant no s'hauria d'aprovar amb el text actual? A quin regidor s'ha de queixar si el semàfor de la cantonada de casa seva fa sis mesos que està espatllat i no s'arregla?

A ningú, naturalment. Els electes no són responsables davant dels seus electors, només són responsables davant del seu partit i més concretament del líder que els ha posat al número 3 d'una llista en lloc de posar-los al 10; d'aquí la figura del "trànsfuga" que des d'una òptica estrictament democràtica és una aberració. Els nostres representants haurien de ser responsables de la seva actuació davant d'aquells a qui representen.

A la nostra proposta de Constitució hi ha nombrosos mecanismes per aconseguir-ho. Per començar circumscripcions més petites: per a les eleccions al Parlament, art. 78.3, el districte a la ciutat de Barcelona i la comarca a la resta de Catalunya; un mínim de tres circumscripcions a cada municipi per als regidors, art. 123.5. A més són eleccions amb llistes obertes, on tothom tria les persones que vol (art. 78.4 i 123.5), no una llista tancada on hi pot haver de tot. I un petit detall molt important: per ser candidat cal residir a la circumscripció (art. 134a); és a dir que els candidats no són només noms en una papereta: són veïns meus, persones que conec, que sé qui són i com són, què fan, què poden fer i què no poden fer. I només es poden presentar una vegada a la reelecció, al cap de cinc anys.

Però, un cop l'hem escollit, cal esperar cinc anys si no ho fa

bé? En absolut, i aquesta és una novetat que és a pocs llocs del món: les eleccions de revocació. Si vostè creu que un càrrec electe representant seu no ho fa bé, sigui l'Alcalde, un regidor, el Fiscal General, el Síndic de Greuges o el mateix el President de la República, pot proposar unes eleccions de revocació: "Tots els càrrecs electes poden ser sotmesos a unes eleccions de revocació instades directament pels electors i celebrades abans que s'acabi el mandat normal de la persona sotmesa a revocació" (art. 133.1) Només cal recollir un nombre suficient de signatures d'electors de la circumscripció corresponent i hi haurà unes altres eleccions per al càrrec; això sí, aquella persona s'hi podrà presentar, no fos cas que la majoria no opini com els que han signat la petició.

Aquesta possibilitat de revocació s'estén també als càrrecs no electes i als treballadors públics. Art. 140.1: "La ciutadania pot instar la convocatòria d'un referèndum de revocació de qualsevol treballador públic o càrrec no electe, en el cas que desatengui o faci deixadesa greu de les seves funcions o perjudiqui directament el funcionament dels serveis públics que en depenen".

Un altre detall del mecanisme electoral és que les eleccions ordinàries es repeteixen amb regularitat astronòmica: "les eleccions ordinàries tenen lloc sempre el segon diumenge del mes de novembre i els electes entren en possessió del càrrec l'u de gener següent" (art. 136.2) I els mandats normals duren sempre cinc anys segons diu l'article 131: "Les eleccions ordinàries se celebren en cicles inamovibles de cinc anys, d'acord amb el calendari següent:

- a) Amb la primera elecció del cicle s'escullen el president de la República, el president de la Sala de Garanties Constitucionals i Drets Humans del Tribunal Suprem, el fiscal superior de la República i els síndics electorals..
- b) Amb la segona elecció del cicle s'escullen alcaldes, regidors, síndics locals i fiscals de districte.

c) Amb la tercera elecció del cicle s'escullen els diputats i els síndics de greuges, de comptes i d'ecologia.

Totes les esmentades eleccions se celebren en anys diferents”

Tots aquests són els que poden ser sotmesos a revocació si els ciutadans ho demanen.

Podeu descarregar el text complet de la proposta en aquesta adreça:

http://constituim.cat/wp-content/uploads/2016/05/Constitui%CC%88m_marca.pdf